

vi med friskt Mod fat paa Arbejdet, og nu vil der ikke blive Ro om den Sag, før Spørgsmaalet er endeligt løst.

Naar jeg nu vender mig til det foreliggende Forslag, skal jeg holde mig til det væsentlige i Forslaget og ikke gaa i Enkeltheder, Behandlingen af disse hører hjemme i det Udvalg, der antagelig bliver nedsat om Sagen. Forfatningen bør udvikles i Juni-Grundlovens Aand, hedder det i Venstres Program, og Juni-Grundlovens Aand var den, at de politiske Rettigheder skulde betinges ikke af Penge eller af Hartkorn, men af personlige Egenskaber. Derfor tilsigter dette Forslag at fjerne al privilegeret Valgret til Landstinget, og derfor bygger det fuldt og helt paa den almindelige Valgret. Tokammerssystemet kræves opretholdt, idet man mener derved at faa Sagerne mere alsidigt belyste end ved Etkammerssystemet, førend et Lovforslag kan ophøjes til Lov. Derfor er det ogsaa en Nødvendighed, at Landstinget sammensættes efter en Valgmaade, der er forskellig fra Folketingets. Vort Parti hilser med Glæde, at Regeringen foreslaar Tokammerssystemets Bibeholdelse og den almindelige Valgret som Grundlag for begge Rigsdagens Ting. Det er en Kærne i Forslaget, der skal fastholdes under alle fremtidige Forhandlinger om Enkeltheder af større eller mindre væsentlig Art. Ændringerne vedrørende Folketingets Sammensætning er i væsentlig Grad overensstemmende med Venstres tidligere Forslag. Medens vi nu har 30 Aar som Aldersgrænse for Folketingsvælgerne, sætter Forslaget 25 Aar, ligesom det giver Valgret til Kvinder og Tyende, og det er herved fuldt ud i Juni-Grundlovens Aand. Kvinders og Tyendets Stilling er siden den frie Forfatnings Indførelse ændret i saa høj en Grad, at man handler imod Juni-Grundlovens Aand ved at forholde dem deres politiske Valgret. Ganske det samme gælder de 25-aarige, idet ikke blot den almindelige Oplysning, men ogsaa den politiske Oplysning og Modenhed sikkert nu er betydelig større, end den var for de 30-aarige Mænds Vedkommende i 1849. Jeg finder det ogsaa heldigt, at Valgperioden til Folketinget forlænges til 4 Aar i Lighed med Valgperioden for de kommunale Raad. Det giver større Ro og mere Fasthed end nu over Folketingets Arbejde, og det maa ogsaa findes naturligt og passende, at Folketingsvalgperioden er halv saa lang som Valgperioden for Landstinget. Ligeledes hilser vort Parti med Glæde, at Forslaget afgørende fastholder Valg i Enkeltmands-

kredse til Folketinget. Jeg er fuldkommen enig med den højtærede Konseilspræsident i, at denne Valgmaade til Folketinget er langt mere hensynsfuld mod Befolkningen end Forholdstalsvalgmaaden til Folketinget, hvad enten man tager Forholdstalsvalgmaaden i Renkultur, eller man tænker sig en Kombination af Valg i Enkeltmandskredse med Forholdstalsvalg, i hvert Fald efter de hidtil kendte Systemer. Lad Folketingsvælgerne beholde deres frie Bestemmelsesret over, af hvem de i hver enkelt Kreds ønsker at blive repræsenterede. Det modvirker ogsaa paa en heldig Maade, at Lederne indenfor Partiorganisationerne faar en alt for overvældende Indflydelse paa Kandidatopstillingen, og naar der saavel en ny Valglov indføres Omvalg mellem de to Kandidater, der faar flest Stemmer, hvis afgørende Majoritet ikke er opnaaet i første Omgang, faar man en Sikkerhed for, at den valgte Kandidat kommer til at repræsentere et Flertal af de afgivne Stemmer.

Men det nye og det, der i særlig Grad samler den politiske Interesse om dette Forslag, er imidlertid dets afgørende Brud med Forfatningen af 1866 med Hensyn til Landstingets Sammensætning. Der er i dette Forslag ingen Privilegier af nogen Art, ingen til Formue eller Grundejendom knyttet Forret. Heri og i Forslaget om Kvindernes Valgret og Valgrets alderens Nedsættelse ligger det betydningsfulde og store demokratiske Fremskridt i dette Forslag. Jeg har tidligere sagt, at Juni-Grundlovens Landsting var et Landsting, der i særlig Grad skulde bidrage til, at Sagerne blev omhyggeligt og gentagende prøvede, før vigtige Afgørelser blev truffene. Landstinget skal være i Stand til at virke regulerende. Det skal, som der en Gang er sagt, være en Slags Regulator i det politiske Maskineri, men det maa ikke have Magt til at standse Maskineriets Gang. Regeringen har haft den, jeg kan vist uden at overdrive sige, vanskelige Opgave at fremsætte et Forslag om et Landsting, der, samtidig med, at det er forskelligt fra Folketinget, ikke bliver en Modsætning til Folketinget. Det kan være let nok at stille Forslag om Afkaffelse af det nuværende Landsting, men det er en ulige vanskeligere Opgave at fremkomme med Forslag til et nyt Landsting, der fyldestgør de Krav, der maa stilles til det, set fra et demokratisk Synspunkt. At faa et Landsting, der er et Ekko af Folketinget, vilde være en unyttig Foranstaltning, og paa den anden Side, at faa et Landsting, der